

FJORD KOMMUNE
Kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordføreren
Revisor
Kommunedirektøren

Tysdag 15. desember 2020, kl. 10.00, rådhuset i Valldalen

SAKLISTE:

- Sak 22/20 Godkjenning av møtebok frå møte 07. september 2020
- Sak 23/20 Meldingar til Fjord kontrollutval
- Sak 24/20 Presentasjon av kommunikasjon/revisjonsplan 2020
- Sak 25/20 Oppfølging av kommunestyret sitt vedtak om plan for forvaltningsrevisjon
- Sak 26/20 Plan for eigarskapskontroll for Fjord kommune
- Sak 27/20 Møteplan for Fjord kontrollutval 2021

Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 926 11735 til dagleg leiar eller e-post bjorn.tommerdal@sksi.no

Jonas Falch
leiar
(sign.)

SAK 22/20 GODKJENNING AV MØTEBOK FRÅ MØTE 07.SEPTEMBER 2020
--

MØTEBOK FJORD KONTROLLUTVAL

Møtedato: 07. september 2020

Møtestad: Rådhuset i Fjord kommune, Valldalen, kl. 10.00

Møtet vart leia av: Solveig Linge Stakkestad

Elles til stades: Gudmund Relling og Nina Grøndahl.

Meldt forfall: Jonas Falch og Tanja Mathisen. Vara for desse hadde ikkje høve til å delta.

= **3 voterande**

Det var ingen merknader til innkallinga og sakslista blei godkjend.

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar Bjørn Tømmerdal.

Frå Møre og Romsdal Revisjon SA møtte forvaltningsrevisor Kurt Løvoll.

Ordførar Eva Hove deltok på møte. Frå administrasjonen møtte kommunedirektør Karl Andre Birkhol.

Sak 18/20 Godkjenning av møtebok frå møte 8. juni 2020

Sakspapir frå sekretariatet datert 31. august 2020.

Kontrollutvalet ønskjer at det notatet som var delt ut frå assisterande rådmann kring om disponering av dyrka jord følgjer møteboka.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner møteboka frå 08. juni 2020.

Sak 19/20 Plan for forvaltningsrevisjon Fjord kommune
--

Sakspapir frå sekretariatet datert 31. august 2020.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

innstilling til Fjord kommunestyre:

1. Fjord kommunestyre godkjenner kontrollutvalet sitt forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte fokusområde:
 1. Psykisk helse og rus
 2. Barnevern
 3. Kommunal næringsutvikling
2. Fjord kommunestyre gir kontrollutvalet mynde til å foreta endringer av planen i perioden om det er naudsynt.

Sak 20/20 Forslag til reglement Fjord kontrollutval 2020 - 2023
--

Sakspapir frå sekretariatet datert 31. august 2020.

Innstilling frå sekretariatet:

Fjord kommunestyre vedtar kontrollutvalet sitt forslag til reglement for perioden 2020 – 2023.

Nestleiar av kontrollutvalet Solveig Linge Stakkestad fremma på vegne av kontrollutvalet følgjande endringsforslag:

Punkt 5.2, andre avsnitt, fyrste setning i reglementet skal lyde:

Utvalet sin leiar eller den leiaren peikar ut skal syte for at møteretten vert nytta.

Endringsforslaget blei samrøystes vedtatt.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

innstilling til Fjord kommunestyre:

Fjord kommunestyre vedtar kontrollutvalet sitt forslag til reglement for perioden 2020 – 2023.

Sakspapir frå sekretariatet datert 31. august 2020.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

1. Kontrollutvalet sitt budsjettforslag til kurs og reiseaktivitet blir sett til kr 40.000,-
2. Fjord kommune sine kostnader til kjøp av revisjonstenestar frå Møre og Romsdal Revisjon SA vurderast til 600.000,-
3. Saka sendast over til rådmann for innarbeiding i kommunens budsjett for 2021 men står uendra til kommunestyrets budsjettbehandling, jf. Forskrift om kontrollutval i kommunar, § 2 budsjettbehandlinga.

Eventuelt:

Kommunedirektør Karl Andre Birkhol ga kontrollutvalet ei oppdatering på arbeidet med økonomisk omstilling i kommunen. Medlemmane fekk høve til å stille spørsmål og diskutere fleire av dei føreslegne tiltaka.

Møte var slutt kl. 11.50

Solveig Linge Stakkestad
Nestleiar
(sign.)

Gudmund Relling
Medlem
(sign.)

Nina Grøndahl
Medlem
(sign.)

SAK 23/20 MELDINGAR TIL FJORD KONTROLLUTVAL
--

- Melding nr. 1 Vedtak i kommunestyresak 111/20, Plan for forvaltningsrevisjon
- Melding nr. 2 Vedtak i kommunestyresak 112/20, Reglement for Fjord kontrollutval
- Melding nr. 3 Engasjement brev frå Møre og Romsdal Revisjon SA
- Melding nr. 4 Stadfesting av revisor sin sjølvstende

Melding nr. 1

Sunnmøre Kontrollutvalsekretariat Iks
Postboks 7881 Spjelkavik

6022 ÅLESUND

Vår ref.
20/5404/FE-216/BEOS/41867821

Dykkar ref.

Dato:
02.10.2020

Melding om vedtak: Plan for forvaltningsrevisjon Fjord kommune

Kommunestyret - 111/20, 01.10.2020:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

1. Fjord kommunestyre godkjenner kontrollutvalet sitt forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Psykisk helse og rus
2. Barnevern
3. Kommunal næringsutvikling

2. Fjord kommunestyre gir kontrollutvalet mynde til å foreta endringer av planen i perioden hvis det er naudsynt.

Med helsing

Bente Klakken Osvik
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje handskriven signatur.

Sunnmøre Kontrollutvalsekretariat Iks
Postboks 7881 Spjelkavik

6022 ÅLESUND

Vår ref.
20/1752/FE-033/BEOS/41867821

Dykkar ref.

Dato:
02.10.2020

Melding om vedtak: Reglement for kontrollutvalet i Fjord kommune 2020-2023

Kommunestyret - 112/20, 01.10.2020:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Fjord kommunestyre vedtar kontrollutvalet sitt forslag til reglement for perioden 2020 - 2023.

Med helsing

Bente Klakken Osvik
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje handskriven signatur.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Til kontrollutvalget i Fjord kommune

Engasjementsbrev - Fjord kommune

1. Innledning

Møre og Romsdal Revisjon SA er valgt til revisor for Fjord kommune fra 1. januar 2020. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet ev. konsolidert kommuneregnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

Utførte revisjonshandlinger faktureres i henhold til medgått tid til fastsatte timesatser som vedtas i forbindelse med selskapets budsjettbehandling i årsmøtet.

2. Revisjonen - formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunedirektøren som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlig revisor utpekes av revisjonsenheten til hvert oppdrag i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontaktperson for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er Kurt A. Løvoll

Regnskapsrevisjon

Når det gjelder regnskapsrevisjon vil grunnlaget for vårt arbeid i mindre grad være omtalt ved avrapportering, slik at vi her bruker noe mer plass på å beskrive vårt arbeid og grunnlaget for dette.

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars. Kommunedirektørens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger kan avtales særskilt, enten på bestilling fra kontrollutvalget eller administrasjonen.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 og god kommunal revisjonsskikk er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Denne kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vi vil avgi følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstillingen for lønns- og pensjonskostnader (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11 – RF 1022).
- Merverdiavgift (mva/moms) - krav om kompensasjon (RF-0009)
- Antall psykisk utviklingshemmede
- Tilskudd ressurskrevende tjenester
- Andre løpende attestasjoner av løpende tilskuddsordninger etter avtale med kommuneadministrasjonen
- Kvalitetssikring av finansreglement og rutiner på finansområdet etter nærmere avtale med administrasjonen
- Ev. uttalelse om lovlighet av låneopptak etter nærmere avtale med administrasjonen
- Uttalelse om bygge- og investeringsprosjekter i henhold til kommunens reglement

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Ronny Rishaug.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjonen utarbeider oppstartsbrev ved oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartsbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi ved inngangen til nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater etter utført interimsrevisjon og ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men som vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli tatt opp direkte til administrasjonen gjennom tilbakemeldinger etter interims- og årsoppgjørsrevisjon.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Molde, 26. oktober 2020

Møre og Romsdal Revisjon SA

Ronny Rishaug
oppdragsansvarlig revisor

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Til kontrollutvalget i Fjord kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Fjord kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Møre og Romsdal Revisjon SA har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke andre stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Møre og Romsdal Revisjon SA utfører revisjon og er organisert som et Samvirkeforetak.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Møre og Romsdal Revisjon SA utfører revisjon og er organisert som et Samvirkeforetak. Undertegnede er ansattrepresentant i styret til Møre og Romsdal Revisjon SA.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Fjord Kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Fjord Kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Fjord Kommune.

Molde, 02. September

Møre og Romsdal Revisjon SA

Ronny Rishaug

oppdragsansvarlig revisor

SAK 24/20 PRESENTASJON AV KOMMUNIKASJON/REVISJONSPLAN 2020

Vedlegg: 1. kommunikasjon/revisjonsplan 2020 frå kommunerevisjonen
2. forenkla etterlevelseskontroll frå kommunerevisjonen

Bakgrunn:

Kontrollutvalet fyller sitt ansvar for å sjå til at revisjonen blir utført på ein forsvarleg måte ved å gjennomføre aktivitetar knytte til oppfølging av revisjonen og revisjonsarbeidet. Dette kan omfatte:

- revisor si uavhengigerklæring
- kvalitetskontrollar hjå revisor
- avtalar mellom kontrollutval og revisor
- engasjementsbrev for revisjonsoppdraget
- strategi og plan for revisjonen, og risikovurderingar
- revisjonsrapportar
- nummererte brev

Vurdering:

Det er eit krav at revisor skal utarbeide ein plan for korleis revisjonen skal gjennomførast. Revisjonsplanen byggjer på ein overordna revisjonsstrategi som skildrar føremål og omfang på revisjonen, når revisjonen skal utførast og kva angrepsvinkel den skal ha.

Revisjonsplanen og strategien skal byggje på ei risiko- og vesentlegvurdering. Det er mange forhold som inngår i denne vurderinga, mellom anna endringar i oppgåver, tenester og organisering i kommunen, og om eit område har blitt revidert tidlegare år.

Planen vil mellom anna omfatte dei rekneskapsområda og rekneskapspostane som vil inngå i den årlege revisjonen. Einskilde område vil som regel inngå i revisjonsplanen kvart år. Dette gjeld til dømes store inntekts- og utgiftspostar som skattar, rammetilskot, løn og innkjøp. Vidare skildrar revisjonsplanen kva revisjonshandlingar revisor skal utføre innan dei einskilte områda, og tidspunkt for gjennomføring.

Ny oppdragsansvarleg revisor Ronny Rishaug (som erstattar Knut Gunnar Alnes) vil gje ei orientering kring desse tema på kontrollutvalet sitt møte tysdag 24. november 2020.

Tilråding til vedtak:

Fjord kontrollutval tek framlagte kommunikasjon/revisjonsplan 2020 til vitande

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

KOMMUNIKASJONS- OG REVISJONSPLAN

FJORD KOMMUNE - 2020

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA FRA 01.01.2020

2

25 ansatte med høy kompetanse

Kontor i Kristiansund, Ålesund, Molde og en ansatt i Surnadal.

Et betydelig kompetansemiljø i Møre og Romsdal.

Representerer 219 000 innbyggere

Nye Ålesund kommune, nye Molde kommune, Hustadvika kommune sammen med 19 andre kommuner, samt Møre og Romsdal fylkeskommune

Estimert omsetning på om lag MNOK 30

Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, attestasjoner og rådgivning

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

VÅR KOMPETANSE

3

- ▶ Vi kjenner kommunene våre og kommunal sektor godt
- ▶ Vi har et bredt fagmiljø som består av:
 - ▶ Statsautoriserte revisorer
 - ▶ Registrerte revisorer
 - ▶ Samfunnsvitere
 - ▶ Statsvitere
 - ▶ Diplomert internrevisor
 - ▶ Jurist

REVISJONSHONORAR

4

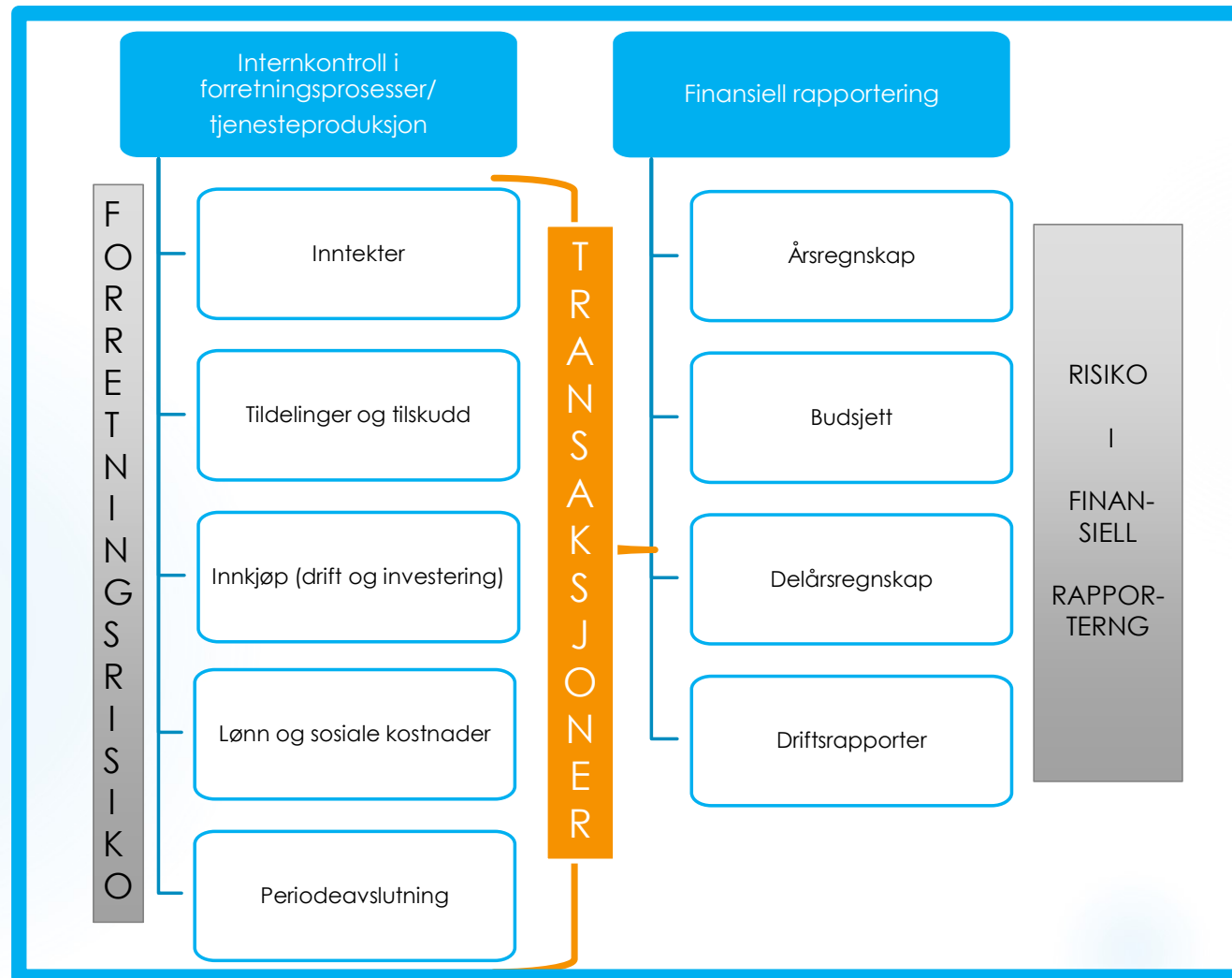
- ▶ Honorar gjeldende kommune:
 - ▶ 2021 ESTIMAT: 870 000 kr inkl. forvaltningsrevisjon og overordnet analyser.

- ▶ Honoraret bestemmes av faktisk medgått tid og blir fakturert i kategoriene:
 - ▶ Revisjonshonorar inkl. møter
 - ▶ Attestasjoner
 - ▶ Forvaltningsrevisjon
 - ▶ Ev. andre særskilte bestillinger

VIRKSOMHETSSTYRING – «ORDEN I EGET HUS»

5

Effektiv kontroll i forretningsprosessene/ tjeneste-produksjon gir kvalitet i finansiell rapportering.

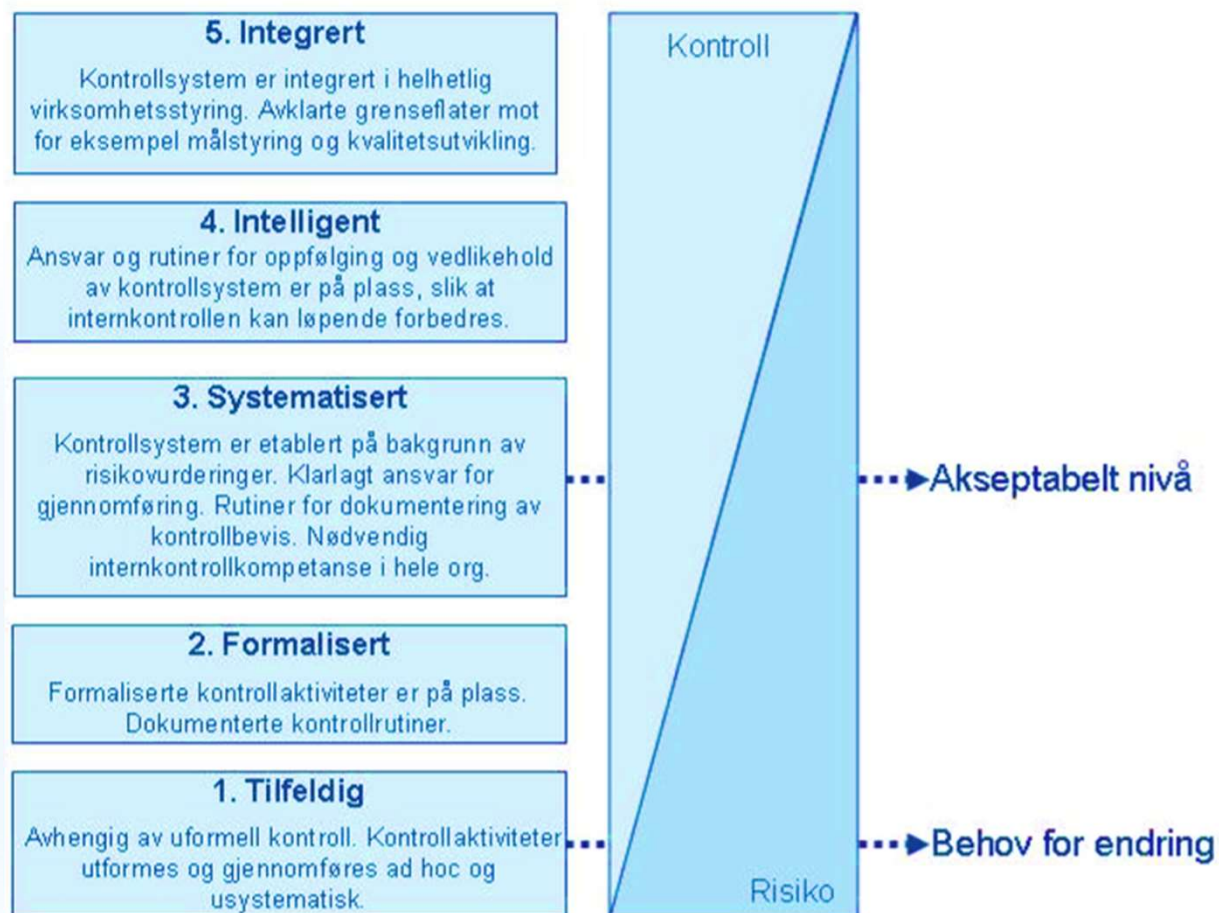

Revisjonens forretningsorienterte og kontrollorienterte angrepsvinkel

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

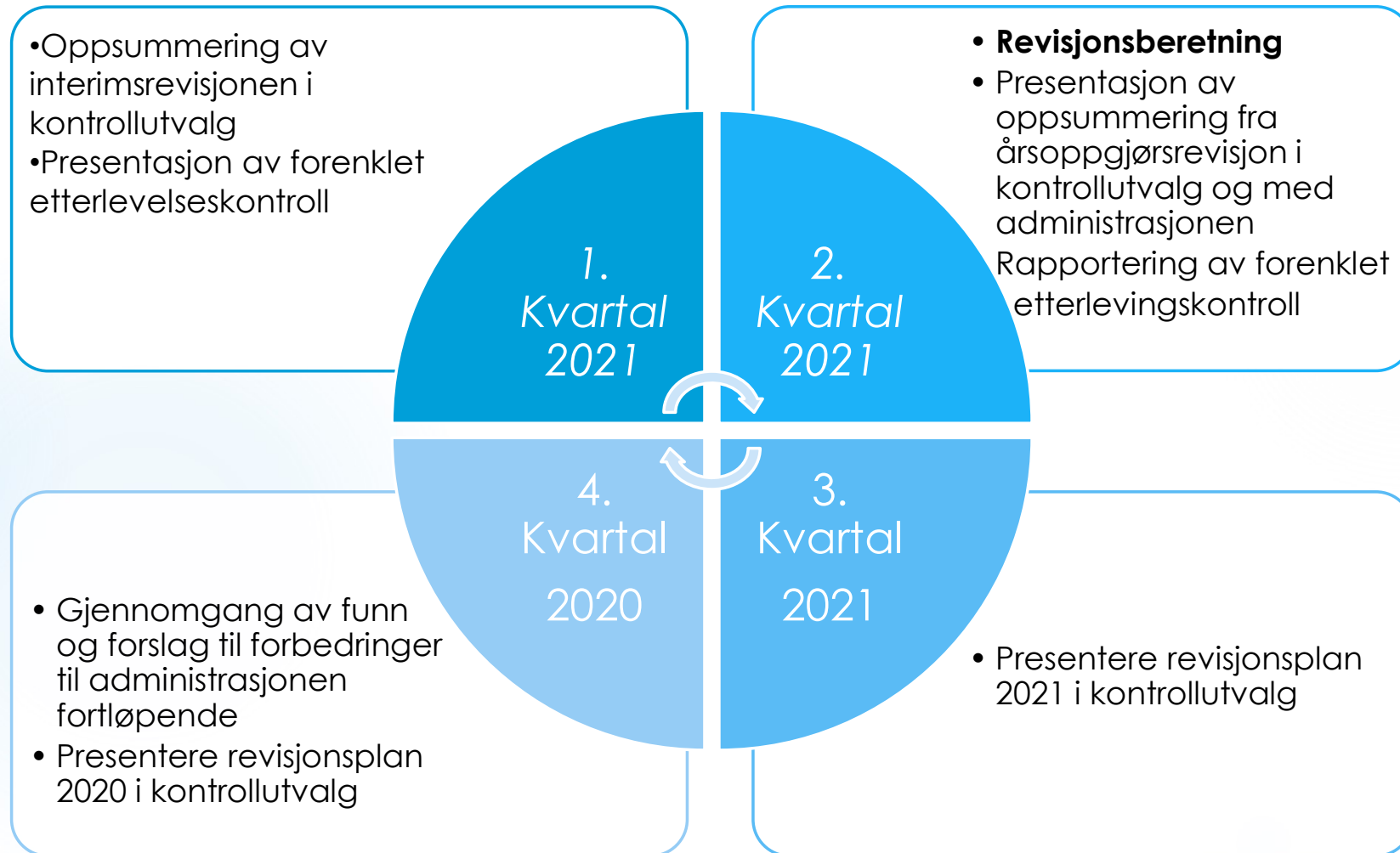
MODENHETSNIVÅ FOR INTERNKONTROLL

6

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

PLAN FOR KOMMUNIKASJON

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

REVISJONSPLAN 2020

FJORD KOMMUNE

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

OPPFØLGINGSPUNKTER FRA 2019

9

- ▶ Årsavslutningsprosess:
 - ▶ Rutiner for bruk av PBC liste og dokumentasjon på årsregnskap
 - ▶ For sent levert årsregnskap og årsmelding

RISIKOPUNKTER 2020

- ▶ Generelle risikopunkter
 - ▶ Ny kommunelov og forskrifter
 - ▶ Obligatoriske skjema
 - ▶ Minsteavdrag
 - ▶ Finansreglement
 - ▶ Regnskapsavslutning
 - ▶ Lov om offentlige anskaffelser
 - ▶ Transaksjoner med nærstående
 - ▶ Skille drift- og investeringsutgifter
 - ▶ Merverdiavgiftskompensasjon

Risikopunkter i plan for 2020

- ▶ Særlige risikoområder
 - ▶ Inngående balanse
 - ▶ Nye reglement, nye rutiner og oppdaterte ansvarsområder
 - ▶ Økonomi

GJENNOMFØRING

12

- ▶ Planfase September - Oktober
 - ▶ Foreløpig vurdering av risiko
 - ▶ Foreløpig vurdering av internkontroll
 - ▶ Vesentlighetsgrenseberegning
 - ▶ Ressursplanlegging

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

GJENNOMFØRING INTERIM (NOV-DES)

13

- ▶ Kartlegging internkontroll og testing
 - ▶ Transaksjoner med nærstående
 - ▶ Delegasjon/fullmakter
- ▶ Substanshandlinger inkl. analyser
- ▶ Gjennomgang av skille drift/investering for inneværende år og for neste budsjettår. Vurdering av kommunens premisser.
- ▶ Forenklet etterlevelseskontroll
- ▶ Attestasjoner
 - ▶ Mva-kompensasjon
 - ▶ Attestasjoner av tilskudd, bygg mm

Gjennomføres ved revisjonsbesøk hos kommunen og kontorrevisjon.

FORBEREDELSE ÅRSOPPGJØR (DES-JAN)

14

- ▶ Tilbakemeldinger etter interim
- ▶ Utsending av PBC-liste for forventningsavklaring for dokumentasjon og avstemming

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

GJENNOMFØRING ÅRSOPPGJØR

15

- ▶ Kontroll av sjekklister utfyllt av kommunen
- ▶ Kontroll av avstemminger
- ▶ Kontroll av årsoppgjørsposteringer
 - ▶ Avsetninger
 - ▶ Låneavdrag
 - ▶ Tapsavsetninger
 - ▶ Verdivurderinger
- ▶ Saldoforespørsler

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

GJENNOMFØRING ÅRSOPPGJØR FORTS.

16

- ▶ Kontroll av budsjett i årsregnskapet (budsjettvedtak og vesentlige avvik)
- ▶ Fullstendighetserklæringer
- ▶ Gjennomgang av årsregnskapet
- ▶ Gjennomgang av noter
- ▶ Gjennomgang av årsmelding

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

KOMMUNIKASJON KONTROLLUTVALG

17

- ▶ Revisjonsplan og risikovurdering – November
- ▶ Interimsrapportering – 1.kvartal 2021
- ▶ Rapportering etter årsoppgjøret og attestasjon forenklet etterlevingskontroll – Mai/Juni 2021

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

REVISJONSTEAM REGNSKAPSREVISJON

- ▶ Oppdragansvarlig: Ronny Rishaug
- ▶ Team manager: Toril Roaldseth
- ▶ Revisor: Solrun Tusvik

Øvrige revisorer i MRR er tilgjengelige ved behov.

“ Vi vil bidra til at innbyggerne i
vårt distrikt får enda bedre
kommuner å bo i

”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL 2020

FJORD KOMMUNE

24.11.2020 ORIENTERING I KONTROLLUTVALGET

Revisjonens overordnede mål

2

- ▶ Effektiv og trygg forvaltning av offentlige midlar
- ▶ Vi skal uttale oss om
 - ▶ disposisjonar er i samsvar med budsjett
 - ▶ årsrekneskapen er i samsvar med lover og forskrifter
 - ▶ årsmeldinga er konsistent med årsrekneskapen
 - ▶ ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar
 - ▶ Forenkla etterlevingskontroll
- ▶ Utført rekneskapsrevisjon vert stadfesta kvart år i revisjonsmeldinga.

Forenkla etterlevingskontroll i eigen rapport ihht ISAE 3000
«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon ...»

Forenkla etterlevingskontroll

3

Hjemmel i **kommunelov § 24-9**.

Formålet er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Utført av kommunens valgte revisor. Revisor velger ut område for kontroll basert på ei risiko- og vesentlighetsvurdering.

Risikovurdering – vurdering av hvilke områder innen økonomiforvaltningen hvor det er størst sannsynlighet for brudd på bestemmelser og vedtak, og hvilke konsekvenser brudd kan

Vesentlighetsvurdering - kvantitativt (beløpsstørrelse, for kommunen, enkeltinnbyggere eller grupper av innbyggere) og/eller kvalitativt (f.d. omdømmetap eller samfunnsmessig aktualitet)

Standard RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Kontrollutvalet

4

Revisor si risiko- og vesentlighetsvurdering skal leggest fram for kontrollutvalet til **orientering**

Vald område skal være tydeleg avgrensa og det skal være klart kva som inngår i kontrollhandlingane.

Attestasjonsuttale til kontrollutvalet innan 30. juni etter å ha mottatt uttale frå kommunedirektøren.

Risiko

5

Generell risiko for alle kommunar – lovforarbeid og revisjonsstandard

- Etterleving av regelverk for offentlege innkjøp
- Sjølvkost
- Finansforvaltning
- Offentleg støtte
- Tilskot til private barnehagar
- Kontraktsoppfølging
- Tilskotsforvaltning
- Etterleving personvern GDPR
- Opphaldsbetaling sjukeheim

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Risikokart - Risikovurdering

6

Risiko nr	Risikofaktor	Risiko for feil	Eksisterende tiltak/merknader til risikoen	S	K	Risikonivå
R1	Offentlege innkjøp	Komplisert regelverk	Kommunen deltar i innkjøpssamarbeid, ikke utarbeid innkjøpsreglement.	2	4	Lav
R2	Sjølvkost	Komplisert regelverk	Bruker ekstern kompetanse Momentum	2	3	Lav
R3	Finansforvaltning	Høy lånegjeld - mindre plasseringer.	Ikkje kartlagt	2	2	Lav
R4	Offentleg støtte	Brudd på EØS-regelverket for offentlig støtte	Ikkje kartlagt	1	2	Lav
R5	Tilskot til private barnehagar	Ingen - har ikke private barnehager	Ikke aktuelt.	0	0	Lav
R6	Kontraktsoppfølging	Ikkje kartlagt	Ikkje kartlagt	3	3	Middels
R7	Tilskotsforvaltning	Ulike ordningar	Ikkje kartlagt	2	2	Lav
R8	Etterleving personvernreglar	Kompleks regelverk	Ikke grunnlag for vurdering ennå.	3	3	Middels
R9	Opphaldsbetaling sjukeheim	Sakshandsamar si generelle forståing og praktisering av regelverk	Ikkje gjennomført kontroller på dette dei siste åra.	2	3	Lav

Risikovurdering

7

	Ubetydelige	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlige
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig		* R1			
Sannsynlig		* R2 R9	* R6 R8		
Lite sannsynlig		* R3 R7			
Usannsynlig		* R4			

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Val av risikoområde

8

Revisor vurderer at det vil vere mest relevant å ta forenkla etterlevingskontroll av risiko 9

- Opphaldsbetaling sjukeheim – langtidsopphald for 2020

Dette er med bakgrunn i at

- Berekninga vedrører den enkelte beboers personlege økonomi
- Det er få personer som utfører og har kompetanse på området – nøkkelpersonrisiko
- Vi har ikkje gjennomført kontroll på dette dei siste åra i Norddal og Stordal

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Konkret vurdering

9

► **Utvalde kriterium for kontroll:**

1. Kommunen har etablert skriftlege rutinar/system for vederlagsberekninga
2. Kommunen har rutinar for å gjennomføre etterberekning for alle bebuarar
3. Kommunen har mottatt/ikkje mottatt klager på vederlagsberekning dei siste fem åra
4. Kommunen er/er ikkje sårbare ved sjukdom/fråvær

► **Kilde for kriterium:**

1. Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstenester
2. Kommunens skriftlege rutinar og retningslinjer
3. Bok: Betaling for bebuarar i institusjon. Forfattarar: Åsmund Edvardsen og Leif Kåre Helland

“ Vi vil bidra til at innbyggerne i
vårt distrikt får en enda bedre
kommune å bo i ”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

SAK 25/20 OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRET SITT VEDTAK OM PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Bakgrunn:

Fjord kontrollutval gjorde i sitt møte 07. september 2020 (sak 19/20) vedtak om innstilling til Fjord kommunestyre i saka om plan for forvaltningsrevisjon. Saka blei handsama i Fjord kommunestyre på deira møte 01. oktober 2020 (sak 111/20) i tråd med framlegget frå kontrollutvalet.

Følgande tema blei prioritert:

1. Psykisk helse og rus
2. Barnevern
3. Kommunal næringsutvikling

Vurdering:

Fjord kommune har no ei godkjent plan for forvaltningsrevisjon og neste trinn er å bestille ei prosjektplan frå Møre og Romsdal Revisjon SA.

I denne saka handlar det om å «spisse» tema og tydeleggjere målsettinga med ein forvaltningsrevisjon rapport.

I prosjektplanen som revisor utarbeider blir kontrollutvalet sine innspel operasjonaliserte med føremål og problemstillingar. Det er også viktig at det går fram kva kriterium revisjonen vil leggje til grunn, metodebruk og planlagd tids- og ressursbruk. Då vil kontrollutvalet ha eit grunnlag for å vurdere ressursinnsats i høve til prosjektgjennomføring.

Innhaldet i ein prosjektplan

- bakgrunn
- føremål
- problemstillingar
- revisjonskriterium
- metode
- tids- og ressursbruk

Prosjektplanen blir send til sekretariatet, som ser til at planen er i samsvar med bestillinga frå kontrollutvalet. Kontrollutvalet handsamar prosjektplanen, og kan godkjenne han med eller utan endringar.

Dersom utvalet ynskjer vesentlege endringar i prosjektplanen som er lagd fram, vil det vere naturleg å be revisor om å utarbeide ein revidert plan som kan handsamast på etterfølgjande møte.

Dersom dette medfører store forseinkingar, kan kontrollutvalet gje kontrollutvalsleiar, eventuelt i samarbeid med kontrollutvalssekretæren, fullmakt til å godkjenne den reviderte planen.

Tilråding til vedtak:

Fjord kontrollutval bestillar ein prosjektplan innanfor temaet «psykisk helse og rus» som grunnlag for ein forvaltningsrevisjon rapport. Prosjektplanen skal leverast på neste møte i Fjord kontrollutval (planlagt til tysdag 2. februar 2021) og være grunnlaget for bestilling av endeleg rapport.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

SAK 26/20 PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL FOR FJORD KOMMUNE

- Vedlegg:**
1. Plan for eigarskapskontroll Fjord kommune
 2. Risiko- og vesentlegvurdering frå Møre og Romsdal Revisjon SA (eget pdf vedlegg)

Bakgrunn:

Kontrollutvalet skal ifølge kommunelova sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sitt eigarskap i selskapa som kommunen har eigarinteresse i og utarbeide ein plan for eigarskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert.

Planen skal være basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunen sine eigarinteresse i kommunen sine selskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut kor det er størst behov for eigarskapskontroll.

Oversikt over kommunen sine eigarinteresse finnes i vedlegget frå Møre og Romsdal Revisjon SA.

Vurdering:

Det vedlagte utkastet gir ein oversikt over kva som kan undersøkast i planperioden. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kommunen sin revisor, Møre og Romsdal Revisjon SA, samt innspel frå administrasjonen.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressursar til kontrollarbeid blir brukt mest mogleg målretta. Eigarskapskontrollane som vurderast i høve størst risiko og vesentlighet er prioritert og nærmare beskrive i den vedlagte planen.

Ei eigarskapsmelding fastset dei overordna prinsippa for eigarskapet i eit selskap. Ny kommunelov som vart gjeldande etter konstitueringa av kommunestyre hausten 2019 pålegg alle kommunar å utarbeide ei slik melding, jf. KL § 26 – 1.

Det er ein plan som seier noko om korleis kommunen skal utøva eigarskapet sitt i verksemdar og kva mål og strategiar er ønskte frå kommunen som eigar.

Det er offentlege verdiar som blir forvalta, og då har offentlegheita både krav til å sjå korleis verdiane av fellesskapet blir forvalta og blir prioriterte, og dei folkevalde skal samtidig ha høve til å påverka vala som blir tekne.

Kommunen sine prinsipp for eigarstyring er eit sentralt punkt i ei slik melding. Det er viktig at kommunen har slike prinsipp og er bevisst og tydeleg i sin eigarstyring. At dette står i ein eigarskapsmelding, vil gjere det lett tilgjengeleg både for de i kommunen som skal drive eigarstyring, for det enkelte selskap og for offentlegheita.

Det er utarbeid eit utkast til plan for eigarskapskontroll for 2020-2023, jf. vedlegg.

Ein vil tilrå at kommunestyret først får utarbeid eigarskapsmelding og slik sett får oversikt og kunnskap om kva prinsipp som i dag ligg føre for styringa av selskapa. Dette er også noko som blir påpeika av kommunerevisjonen i deira analyse under punkt 3, Vurdering.

Når denne meldinga er vedtatt av Fjord kommunestyre bør kontrollutvalet bruke denne for å velje kva selskap (er) ein bør prioritere.

Forslag til spørsmål/vinkling er ikkje bindande for kontrollutvalet. Dette vil bli nærmare vurdert med oppstart av kvar enkelt eigarskapskontroll.

Endringar i risikobiletet kan gjere det nødvendig å gjere endringar i planen. Kontrollutvalet bør, slik kommunelova legg opp til, gis fullmakt til å foreta endringar i planen. Dersom kontrollutvalet ønsker å gjere endringar i vedteken plan skuldast det at risikobiletet har skift, eller at det har oppstått ekstraordinære forhold. Eventuelle endringsvedtak vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

Det blir tilrådd at kontrollutvalet sluttar seg til vedlagte planutkast og oversende saka til behandling i kommunestyret med innstilling som foreslått.

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet sluttar seg til det framlagte forslag til plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2023. Saka sendast kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar plan for eigarskapskontroll 2020-2023. Første prioritet bør vere å få utarbeid ei eigen eigarskapsmelding for Fjord kommune i tråd med ny kommunelov. Kontrollutvalet bør vente med bestilling av eigarskapskontroll til denne meldinga er vedtatt.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjere endringar i planen. Ei slik eventuell justering av planen bør bygge på eventuelle endringar i risikobiletet og dei signal som kjem fram i eigarskapsmeldinga.
3. Kontrollutvalet bør prioritere å være med på eigarskapskontrollar som blir initiert av andre kontrollutval i selskap som ein eig saman.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL FJORD KOMMUNE 2020 - 2023

INNHALD

Plan for eigarskapskontroll Fjord kommune 2020 - 2023.....	1
Bakgrunn	2
Innhaldet i eigarskapskontrollen	3
Prioritering av eigarskapskontroll i den komande perioden	5
Gjennomføring og rapportering	6
Sluttord	6

På landsbasis eksisterer ei stor mengde kommunale selskap. Dette set fokus på rolla til kommunane som samfunnsansvarlege eigarar. Kommunale selskap utøver aktivitetar på ei rekke område. Ved sida av eigedomsdrift og forretningsmessig tenesteyting er verksemd innan kraft- og vassforsyning eit vanleg forretningsområde for kommunale selskap i fylket vårt.

Kommunane har i aukande grad valt å bruka fristilte organisasjonsmodellar som selskap, samarbeid, stiftingar ol, for å løysa ulike kommunale oppgåver. Utviklinga synes å fortsetta i retning av auka bruk av fristilte organisasjonsformer. Dette gjer at organiseringa av den kommunale verksemda blir meir kompleks og fragmentert, og inneberer nye utfordringar både når det gjeld styring, kontroll og tilsyn.

På bakgrunn av denne utviklinga har kommunelova (KL) gitt kontrollutvalet ansvar for «å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring», jf. KL § 23-2, d) og 23-4.

Spørsmål om sjølve drifta av selskapa og som inneber analysar av korleis selskapet reint faktisk utøvar oppgåvene sine og som krevjar innsyn, må gjerast i form av ein forvaltningsrevisjon og er ikkje ein del av denne planen. Ein skal altså sjå til at den som utøver kommunen sine eigarinteresser gjer det i samsvar med kommunestyret sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring.

Det er kontrollutvalet som ifølge KL har ansvar for å sjå til at det vert gjennomført eigarskapskontroll. I dette ligg det at kontrollutvalet har ansvar for at det vert utarbeidd ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll. Vidare har kontrollutvalet ansvar for å bestilla dei kontrollane som etter planen skal gjennomførast. Det er kommunestyret sjølv som vedtar planen. Planen gjeld for kommunestyreperioden 2020 – 2023, eller til ny plan ligg føre.

Utgangspunktet for eigarskapskontrollen er at kommunale selskap utfører ein stor del av kommunal tenesteproduksjon. Kommunen leverer tenester gjennom sitt eigarskap og dette krev ei balansert eigarstyring. På den eine sida skal selskapa driftast med tanke på å utnytte fordelar som ligg i at delar av forretningsdrifta er kommersiell. På den andre sida skal demokratisk styring og etterleving av gjeldande prinsipp i kommunal forvaltning ivaretakast.

Spørsmålet ein gjerne stiller seg i denne type kontrollar er om eigarstyring av kommunale selskap inneber for mykje fridom eller for sterk styring av selskapa. Utfordringa for kommunen er å utøve god demokratisk eigar- og selskapsstyring, og samtidig oppnå fordelane som ligg i organiseringa i selskapa.

INNHALDET I EIGARSKAPSKONTROLLEN

Det materielle kontrollarbeidet innanfor eigarskapkontrollen blir gjennomført av revisjonen. For eigarskapkontrollen vil derfor kravet om god kommunal revisjonsskikk gjelda. I forskrifta ligg det at rapport med utsegner, både frå det kontrollerte selskapet og kommuneadministrasjonen, skal bli sendt frå kontrollutvalet til kommunestyret for behandling og vedtak.

Kontrollutvalet blir seinare føresett å «sjå til» at kommunestyret sitt vedtak om eigarskapkontroll blir etterlevd i kommunen og halda kommunestyret orientert om dette.

Eigarskapkontroll som tilsynsform er avgrensa til å omfatta forvaltninga av eigarinteressene frå kommunen i selskapa, her under kontroll av om desse eigarinteressene blir tatt vare på i samsvar med vedtaka og føresetnadene til kommunestyret.

Eigarskapkontroll kan likevel gi grunnlag for ein seinare utvida forvaltningsrevisjon i tilfelle det blir avdekt forhold som indikerer behov for ein meir grundig gjennomgang av selskapet eller visse sider ved det.

Eigarskapskontrollen består i å sjå på korleis kommunens eigarinteresse i selskapet vert utøvd, og om utøvinga er i tråd med kommunestyrets vedtak og føresetnader. Kontrollen omfattar alle selskap der kommunen har eit eigarskap. Denne kontrollen går i liten grad på sjølv selskapet, bortsett frå å sjå til at det er rutinar for styrets rapportering til selskapets eigarorgan.

Eigarskapskontrollen omfattar følgjande:

- kontroll ved selskapetableringa
- kontroll av at kommunestyret har etablert tydelege føringar for eigarskap

- kontroll av at kommunen har rutinar for å følgje opp og evaluerer eigarinteressene sine (f. eks. eigarskapsmelding, overordna eigarskapsstrategiar og generelle rutinar)
- kontroll av at den som tek vare på kommunens eigarinteresse oppttrer i samsvar med kommunens vedtak og føresetnader (forvaltninga av kommunens eigarinteresser. Eit element er spørsmål til alle eigarrepresentantane i dei enkelte selskapa kommunen eig)

Nokon av spørsmåla som gjerne blir stilte til kommunen som forvaltar av offentlege interesser kan vera følgjande:

- kva er målsetjinga med eigarskapet til kommunen, er det etablert konkrete mål?
- kva er strategien til kommunen for å nå målsetjinga med det å eiga selskapet?
- tar strategien t.d. tilstrekkeleg omsyn til forventad framtidig utvikling?
- korleis blir strategien sett ut i livet, dvs. kor klar eller tydeleg er handlingsplanen eller andre gitte føringar for eigarskapet?
- fører kommunen kontroll med om målsetjinga blir nådd?
- korleis blir behandla avvik frå måla når/dersom resultata ikkje er som føresett?

I forhold til selskapa kan det som døme blir stilt følgjande spørsmål:

- tilfører selskapet gjennom dialog med eigar den nødvendige informasjonen til kommunen?
- får, svarer på og etterlever selskapet styringssignala som kjem frå eigaren?
- har styret i selskapet den kompetansen som er naudsynt?
- korleis samsvarar selskapa sine verdiar med Fjord kommune sine egne sett av verdiar?
- tek selskapa omsyn til FN sine bærekraftsmål?

PRIORITERING AV EIGARSKAPSKONTROLL I DEN KOMANDE PERIODEN

Fjord kommune sitt eigarskap i aktuelle selskap er stort sett eit samarbeid med andre kommunar. Det betyr at det kan være andre eigarkommunar set i gang eit prosjekt som Fjord vert spurd om å delta i.

Til vanleg vert slike prosjekt sett i gang av dei største eigarane. Eit slikt døme er selskapskontrollen av ÅRIM (Ålesundregionens interkommunale miljøsekskap) frå 2018. Både Norddal kontrollutval og Stordal kontrollutval handsama denne saka. Ein bør fortsette denne praksisen med å samarbeide med andre kommunar der ein eig sekskap i lag.

Ein vil likevel tilrå at kommunestyret først får utarbeid eigarskapsmelding og slik sett får oversikt og kunnskap om kva prinsipp som i dag ligg føre for styringa av sekskapa.

Når denne meldinga er vedtatt av Fjord kommunestyre bør kontrollutvalet bruke denne for å sjå nærare på kva sekskap (er) ein bør prioritere.

Forslag til spørsmål/vinkling er ikkje bindande for kontrollutvalet. Dette vil bli nærmare vurdert i forbindelse med oppstart av kvar enkelt eigarskapskontroll.

Endringar i risikobildet kan gjere det nødvendig å gjere endringar i planen. Kontrollutvalet bør, slik kommunelova legger opp til, gis fullmakt til å foreta endringar i planen. Om kontrollutvalet ønsker å gjere endringar i vedtatt plan skuldast det at risikobildet har skiftet, eller at det har oppstått ekstraordinære høve. Eventuelle endringsvedtak vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

GJENNOMFØRING OG RAPPORTERING

Sekretariatet er kontaktpunktet frå kontrollutvalet mot revisjonen og dialogpartner undervegs i arbeidet med rapporten. Sekretariatet vil følgja med i status og framdrift i arbeida og at kontrollrapportar finst til avtalt tid og innanfor dei kostnadsrammene som gjeld.

Revisor skal gjennomføre eigarskapskontroll i samsvar med kontrollutvalets vedtak. Revisor skal forsikre seg om at kontrollutvalet og revisor har lik forståing av oppdraget, og at rammene er tilstrekkeleg klarlagt.

Videre skal revisor skal vurdere om kontrollutvalets vedtak lar seg gjennomføre. Dersom revisor finner det påkravd, må revisor avklare oppdraget nærare med kontrollutvalet.

Dersom revisor ser behov for å endre problemstilling(ene) eller annet undervegs i ein slik grad at det har vesentleg betydning for gjennomføringa av oppdraget, skal dette avklarast med kontrollutvalet.

Revisor skal utarbeide en skriftleg prosjektplan for kvar eigarskapskontroll. Prosjektp planen skal redegjøre for problemstilling(er), kriteria eller grunnlaget for desse, og metodebruk.

Rapport om eigarskapskontroll i selskap bør behandlast på same måte som andre forvaltningsrevisjonar, med direkte rapportering til kommunestyra.

I den grad rapporten innehelder konkrete anbefalingar til eigarane (eigarskapskontrollen) eller selskapet (forvaltningsrevisjon) vil rapporten bli følgt opp av kontrollutvalet, og sak angående oppfølging vil bli vidare sendt kommunestyret.

Ordninga med ein samordning av kontroller i selskapa som har fleire eigarar, skal i størst mogleg grad fortsette. Sekretariatet og revisor gjev rapport etter gjennomført selskapskontroll til kontrollutvalet.

SLUTTORD

Erfaring tilseier at risikobildet for eigarskap endrar seg forholdsvis raskt, og det er behov for en viss moglegheit til å respondere på utviklingar gjennom perioden. Dette bør imidlertid ikkje føre til at kontrollutvalet fråviker prinsippet om at bestilling av eigarskapskontroll skal være basert på vurderingar av risiko og vesentlighet, så eventuelle endringar bør gjerast med dette som bakgrunn.

SAK 27/20 MØTEPLAN FOR FJORD KONTROLLUTVAL 2021
--

Bakgrunn:

Det er viktig å sørge for at kontrollutvalet har tilstrekkeleg med møte, slik at utvalet kan utføre og følgje opp dei oppgåver som er naudsynte for å sikre forsvarleg kontroll og tilsyn.

Vurdering:

Ein bør unngå at det går så lang tid frå eit møte til det neste at sakene som kjem opp mistar sin aktualitet. Sjølv om mindre kommunar handsamar færre saker enn større kommunar, er det likevel faste oppgåver gjennom året og valperioden som gjer det naturleg at kontrollutvalet har eit minimum av møte.

Det kan også være aktuelt med møte i tillegg til møteplanen om situasjonen krev det.

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet i Fjord kommune vedtar følgande møter for kalenderåret 2021:

tysdag 2. februar, tysdag 23. mars, tysdag 11. mai, tysdag 7. september, tysdag 16. november

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS